האבא האמתי של הגשם

דף עבודה בעקבות האבא האמתי של הגשם

שם: _____ כיתה: _____

המעשה — הסיפור המלא

פְּתִיחָה: הַנֶּכֶד הַצָּנוּעַ יְלָדִים, אֲנַחְנוּ כְּבָר יוֹדְעִים שֶׁבַּמִּשְׁפָּחָה שֶׁל חוֹנִי הַמְעַגֵּל הָיוּ צַדִּיקִים עֲנָקִים. לָמַדְנוּ עַל הַנֶּכֶד שֶׁלּוֹ, אַבָּא חִלְקִיָּה. אַךְ הַיּוֹם נַכִּיר נֶכֶד נוֹסָף, בֶּן בִּתּוֹ שֶׁל חוֹנִי, שֶׁקָּרְאוּ לוֹ: חָנָן הַנֶּחְבָּא. מַדּוּעַ קָרְאוּ לוֹ "הַנֶּחְבָּא"? הַאִם הוּא שׂוֹחֵק בְּמַחֲבוֹאִים? וּבְכֵן... כְּמְעַט! חָנָן הָיָה כָּל כָּךְ עָנָיו וְצָנוּעַ, שֶׁהוּא פָּשׁוּט בָּרַח מִן הַכָּבוֹד. כַּאֲשֶׁר חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל חִפְּשׂוּ אוֹתוֹ שֶׁיֹּאמַר עַל מְנָת לְמַנּוֹת אוֹתוֹ לְמַנְהִיג ("פַּרְנָס") עַל הַצִּבּוּר – הוּא הָיָה בּוֹרֵחַ וּמַחְבִּיא אֶת עַצְמוֹ! הוּא גַּם הָיָה מִתְחַבֵּא כַּאֲשֶׁר הָיָה צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל לְגֶשֶׁם, כְּדֵי שֶׁאַף אֶחָד לֹא יַחְלֹק לוֹ כָּבוֹד.

הַבַּצֹּרֶת וְהַיְלָדִים הַטְּהוֹרִים וְהִנֵּה, הִגִּיעָה שְׁנַת בַּצֹּרֶת. הַשָּׁמַיִם הָיוּ חֲלָקִים כְּמוֹ זְכוּכִית, הַשָּׂדוֹת הִתְיַבָּשׁוּ, וְהָעוֹלָם הָיָה נִצְרָךְ לְגֶשֶׁמִים. הַחֲכָמִים חִפְּשׂוּ אֶת חָנָן, אֲבָל הֵם יָדְעוּ שֶׁאִם יָבוֹאוּ אֵלָיו בְּמִשְׁלַחַת שֶׁל רַבָּנִים חֲשׁוּבִים, הוּא מִיָּד יִתְחַבֵּא שׁוּב. מָה הֵם עָשׂוּ? יֵשׁ לָהֶם תְּכְנִית חֲכָמָה! הֵם הֶחְלִיטוּ לִשְׁלֹחַ אֵלָיו נְצִיגִים מְיֻחָדִים, שֶׁבְּפָנֵיהֶם חָנָן לֹא יוּכַל לְהִתְחַבֵּא בְּשׁוּם אֹפֶן: תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן!. תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן הֵם יְלָדִים טְהוֹרִים צְעִירִים מְאֹד, שֶׁלּוֹמְדִים בַּ"חֶדֶר" – יְלָדִים שֶׁלֹּא עָשׂוּ כְּלוּם רַע מֵעוֹלָם. הַחֲכָמִים יָדְעוּ שֶׁלֵּב שֶׁל צַדִּיק לֹא יָכוֹל לַעֲמֹד מוּל יְלָדִים טְהוֹרִים שֶׁבּוֹכִים.

הַפְּגִישָׁה הַמְּרַגֶּשֶׁת חָנָן פָּסַע בַּדֶּרֶךְ בְּצְנִיעוּת וּבְשֶׁקֶט, וּלְפֶתַע, הִקִּיפָה אוֹתוֹ חֲבוּרָה גְּדוֹלָה שֶׁל יְלָדִים קְטַנִּים. הֵם אָחֲזוּ בְּשׁוּלֵי גְּלִימָתוֹ, תָּפְסוּ לוֹ בַּבְּגָדִים בְּיָדַיִם מְבַקְּשׁוֹת, וּלְפֶתַע, הִקִּיפָה אוֹתוֹ חֲבוּרָה גְּדוֹלָה שֶׁל יְלָדִים קְטַנִּים. הֵם אָחֲזוּ בְּשׁוּלֵי גְּלִימָתוֹ, תָּפְסוּ לוֹ בַּבְּגָדִים בְּיָדַיִם מְבַקְּשׁוֹת, הִבִּיטוּ אֵלָיו בְּעֵינַיִם תְּמִימוֹת עֲצוּבוֹת, וּבָכוּ לוֹ מֵעֹמֶק הַלֵּב הַקָּטָן שֶׁלָּהֶם: "אַבָּא! אַבָּא! תֵּן לָנוּ גְּשָׁמִים!".

הַלֵּב שֶׁל חָנָן כְּמְעַט נִקְרַע מֵרֹב צַעַר וְרַחֲמִים. הַיְלָדִים הַקְּטַנִּים הָאֵלֶּה פָּנוּ אֵלָיו, צַדִּיק עָנָק בְּדוֹרוֹ, וְקָרְאוּ לוֹ "אַבָּא". בְּעֵינֵיהֶם הַתְּמִימוֹת, הֵם חָשְׁבוּ שֶׁהוּא הַגָּדוֹל, שֶׁהוּא הֶחָזָק, וְשֶׁבְּכֹחוֹ לָתֵת לָהֶם אֶת הַגֶּשֶׁם מֵהַשָּׁמַיִם.

תְּפִלָּה לְאַבָּא שֶׁבַּשָּׁמַיִם אֲבָל חָנָן הַנֶּחְבָּא יָדַע שֶׁהוּא סְתָם אָדָם פָּשׁוּט. הוּא אֵיננוּ בּוֹרֵא עוֹלָם! הוּא נָשָׂא אֶת עֵינָיו לְמַעְלָה לַשָּׁמַיִם, פָּרַשׂ אֶת יָדָיו, וְהִתְחַנֵּן לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בִּתְפִלָּה עֲצוּמָה: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! עָשָׂה בִּשְׁבִיל הַיְלָדִים הַתְּמִימִים הָאֵלּוּ! הֵם כָּל כָּךְ קְטַנִּים, שֶׁהֵם עֲדַיִן אוֹהֲבִים וּבוֹטְחִים עַד שֶׁאֵינָם מַכִּירִים בֵּין אַבָּא שֶׁבֶּאֱמֶת נוֹתֵן גְּשָׁמִים – שֶׁזֶּה רַק אַתָּה, ה' יִתְבָּרַךְ – לְבֵין אַבָּא שֶׁבִּכְלָל אֵיננוּ נוֹתֵן גְּשָׁמִים – שֶׁזֶּה אֲנִי, חָנָן!".

"הָאַבָּא הָאֱמִתִּי הוּא מִי שֶׁבַּשָּׁמַיִם!" זָעַק חָנָן.

בַּשָּׁמַיִם שָׁמְעוּ אֶת הָאֱמֶת הַצְּנוּעָה וְהַקְּדוֹשָׁה שֶׁל חָנָן, יַחַד עִם הַבְּכִי הַטָּהוֹר שֶׁל הַיְלָדִים הַקְּטַנִּים. מִיָּד הִתְכַּסּוּ הַשָּׁמַיִם בֶּעָנָנִים שְׁחוֹרִים וּכְבֵדִים, וְגִשְׁמֵי בְּרָכָה הֵחֵלּוּ לָרֶדֶת וּלְהַשְׁקוֹת אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל!. חָנָן חִיֵּךְ לַיְלָדִים וְרָמַז לָהֶם: זֶה לֹא אֲנִי. זֶה הָאַבָּא הַגָּדוֹל שֶׁל כֻּלָּנוּ!

א. שאלת פתיחה (להפעלת הכיתה): "ילדים, תארו לכם שאתם צמאים מאוד למים. אתם רואים את ברז המים בכיור, מסובבים את הידית, והמים יוצאים! למי תגידו תודה? לברז פלסטיק, או לצינורות שהביאו את המים מארץ רחוקה? (כמובן שלא לברז!). היום נלמד על צדיק עצום, שהילדים חשבו שהוא 'הברז' – אבל הוא הסביר להם מי באמת נותן את המים לעולם!"

ב. הערות ביצוע למצגת / למספר:

ג. פעילות מסכמת מומלצת:

מקורות: המקורות מופיעים בקובץ המקורי.

1. שאלות ידע מתוך הסיפור

א. בתחילת הסיפור נאמר: "פְּתִיחָה: הַגֶּכֶד הַצָּנוּעַ יְלָדִים, אֲנַחְנוּ כְּבָר יוֹדְעִים שֶׁבַּמִּשְׁפָּחָה שֶׁל חוֹנִי הַמְעַגֵּל הָיוּ צַדִּיקִים עֲנָקִים." — מה קרה מיד לאחר מכן?

ב. מדוע התרחש הדבר המתואר במשפט: "הוּא גַּם הָיָה מִתְחַבֵּא כַּאֲשֶׁר הָיָה צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל לְגֶשֶׁם, כְּדֵי שֶׁאַף אֶחָד לֹא יַחְלֹק לוֹ כָּבוֹד."?

ג. כיצד הגיב האבא האמתי של הגשם למצב המתואר: "תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן הֵם יְלָדִים טְהוֹרִים צְעִירִים מְאֹד, שֶׁלּוֹמְדִים בַּ"חֶדֶר" – יְלָדִים שֶׁלֹּא עָשׂוּ כְּלוּם רַע מֵעוֹלָם."?

ד. מה השתנה בין "הַלֵּב שֶׁל חָנָן כְּמְעַט נִקְרַע מֵרֹב צַעַר וְרַחֲמִים." לבין "הוּא נָשָׂא אֶת עֵינָיו לְמַעְלָה לַשָּׁמַיִם, פָּרַשׂ אֶת יָדָיו, וְהִתְחַנֵּן לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא..."?

ה. כיצד הגיע הסיפור אל האירוע: "שאלת פתיחה (להפעלת הכיתה): "ילדים, תארו לכם שאתם צמאים מאוד למים."?

2. השלימו פרטים מדויקים מן הסיפור

א. פִּתְיחָה: הַנֶּכֶד הַצָּנוּעַ יְלָדִים, אֲנַחְנוּ כְּבָר יוֹדְעִים שֶׁבַּמִּשְׁפָּחָה שֶׁל חוֹנִי הַמְעַגֵּל הָיוּ צַדִּיקִים _____.

ב. חָנָן הָיָה כָּל כָּךְ עָנָיו וְצָנוּעַ, שֶׁהוּא פָּשׁוּט בָּרַח מִן _____.

ג. הוּא גַּם הָיָה מִתְחַבֵּא כַּאֲשֶׁר הָיָה צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל לְגֶשֶׁם, כְּדֵי שֶׁאַף אֶחָד לֹא יַחְלֹק לוֹ _____.

ד. הַחָכְמִים חִפְּשׂוּ אֶת חָנָן, אֲבָל הֵם יָדְעוּ שֶׁאִם יָבוֹאוּ אֵלָיו בְּמִשְׁלַחַת שֶׁל רַבָּנִים חֲ_____ים, הוּא מִיָּד יִתְחַבֵּא שׁוּב.

ה. תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן הֵם יְלָדִים טְהוֹרִים צְעִירִים מְאֹד, שֶׁלּוֹמְדִים בַּ"חֲדָר" – יְלָדִים שֶׁלֹּא עָשׂוּ כְּלוּם רַע _____.

נכון או לא נכון — על פי פרטי הסיפור

משפט מן המעשה או שינוי שלו	נכון	לא נכון	תקנו או הביאו הוכחה
חָנָן הָיָה כָּל כָּךְ עָנָיו וְצָנוּעַ, שֶׁהוּא פָּשׁוּט בָּרַח מִן הַכָּבוֹד.	☐	☐	
בסיפור לא התרחש הדבר הבא: הַחָכְמִים חִפְּשׂוּ אֶת חָנָן, אֲבָל הֵם יָדְעוּ שֶׁאִם יָבוֹאוּ אֵלָיו בְּמִשְׁלַחַת שֶׁל רַבָּנִים חֲשׁוּבִים, הוּא מִיָּד יִתְחַבֵּא שׁוּב.	☐	☐	
הַפְּגִישָׁה הַמְרַגֶּשֶׁת חָנָן פָּסַע בַּדֶּרֶךְ בִּצְנִיעוּת וּבְשֶׁקֶט, וּלְפֶתַע, הִקִּיפָה אוֹתוֹ חֲבוּרָה גְּדוֹלָה שֶׁל יְלָדִים קְטַנִּים.	☐	☐	
בסיפור לא התרחש הדבר הבא: בְּעֵינֵיהֶם הַתְּמִימוֹת, הֵם חָשְׁבוּ שֶׁהוּא הַגָּדוֹל, שֶׁהוּא הֶחָזָק, וְשֶׁבְּכֹחוֹ לָתֵת לָהֶם אֶת הַגֶּשֶׁם מֵהַשָּׁמַיִם.	☐	☐	
מִיָּד הִתְכַּסּוּ הַשָּׁמַיִם בַּעֲנָנִים שְׁחוֹרִים וּכְבֵדִים, וְגִשְׁמֵי בְּרָכָה הֵחֵלּוּ לָרֶדֶת וּלְהַשְׁקוֹת אֶת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל!	☐	☐	

3. מה היה ראשון?

כתבו ליד כל אירוע מספר מ־1 עד 5 לפי סדר התרחשותו בסיפור.

□ הֵם אָחֲזוּ בְּשׁוּלֵי גְּלִימָתוֹ, תָּפְסוּ לוֹ בַּבְּגָדִים בְּיָדַיִם מְבַקְּשׁוֹת, הִבִּיטוּ אֵלָיו בְּעֵינַיִם תְּמִימוֹת עֲצוּבוֹת, וּבָכוּ לוֹ...

□ פְּתִיחָה: הַנֶּכֶד הַצָּנוּעַ יְלָדִים, אֲנַחְנוּ כְּבָר יוֹדְעִים שֶׁבַּמִּשְׁפָּחָה שֶׁל חוֹנִי הַמְעַגֵּל הָיוּ צַדִּיקִים עֲנָקִים.

□ היום נלמד על צדיק עצום, שהילדים חשבו שהוא 'הברז' – אבל הוא הסביר להם מי באמת נותן את המים לעולם!

□ הַחֲכָמִים חִפְּשׂוּ אֶת חָנָן, אֲבָל הֵם יָדְעוּ שֶׁאִם יָבוֹאוּ אֵלָיו בְּמִשְׁלַחַת שֶׁל רַבָּנִים חֲשׁוּבִים, הוּא מִיָּד יִתְחַבֵּא שׁוּב.

□ הוּא נָשָׂא אֶת עֵינָיו לְמַעְלָה לַשָּׁמַיִם, פָּרַשׂ אֶת יָדָיו, וְהִתְחַנֵּן לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בִּתְפִלָּה עֲצוּמָה: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל...

לפני ואחרי

מה קרה לפני: "הֵם אָחֲזוּ בְּשׁוּלֵי גְּלִימָתוֹ, תָּפְסוּ לוֹ בַּבְּגָדִים בְּיָדַיִם מְבַקְּשׁוֹת, הִבִּיטוּ אֵלָיו בְּעֵינַיִם תְּמִימוֹת עֲצוּבוֹת, וּבָכוּ לוֹ..."?

מה קרה אחרי: "הוּא נָשָׂא אֶת עֵינָיו לְמַעְלָה לַשָּׁמַיִם, פָּרַשׂ אֶת יָדָיו, וְהִתְחַנֵּן לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בִּתְפִלָּה עֲצוּמָה: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל..."?

סיבה ותוצאה מתוך המעשה

האירוע הנתון	מה גרם לו?	מה הייתה תוצאתו?
הַחֲכָמִים חִפְּשׂוּ אֶת חָנָן, אֲבָל הֵם יָדְעוּ שֶׁאִם יָבוֹאוּ אֵלָיו בְּמִשְׁלַחַת שֶׁל רַבָּנִים חֲשׁוּבִים, הוּא מִיָּד יִתְחַבֵּא שׁוּב.		
בְּעֵינֵיהֶם הַתְּמִימוֹת, הֵם חָשְׁבוּ שֶׁהוּא הַגָּדוֹל, שֶׁהוּא הֶחָזָק, וְשֶׁבְּכֹחוֹ לָתֵת לָהֶם אֶת הַגֶּשֶׁם מֵהַשָּׁמַיִם.		

4. הבנה והעמקה

המסר העולה מן הסיפור: המידה הטובה והדרך לעבודת השם העולות מן המעשה

א. מה מלמד המעשה "האבא האמתי של הגשם" על האבא האמתי של הגשם? הביאו שתי ראיות מדויקות מן הסיפור.

ב. הסבירו במילים שלכם את המשפט: "הַפְּגִישָׁה הַמְרַגֶּשֶׁת חָנָן פָּסַע בַּדֶּרֶךְ בִּצְנִיעוּת וּבְשֶׁקֶט, וּלְפֶתַע, הִקִּיפָה אוֹתוֹ חֲבוּרָה גְּדוֹלָה שֶׁל יְלָדִים קְטַנִּים.".

ג. אילו האבא האמתי של הגשם לא היה פועל כפי שמתואר ב־"הוּא נָשָׂא אֶת עֵינָיו לְמַעְלָה לַשָּׁמַיִם, פָּרַשׂ אֶת יָדָיו, וְהִתְחַנֵּן לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בִּתְפִלָּה..." — כיצד היה הסיפור עשוי להסתיים?

ד. כיצד האירוע "שאלת פתיחה (להפעלת הכיתה): "ילדים, תארו לכם שאתם צמאים מאוד למים." מחזק את המסר של הסיפור?

5. קומיקס — אירועים ממשיים מן הסיפור

ציירו כל אירוע והוסיפו מתחתיו משפט מתאים.

1. פְּתִיחָה: הַנָּכָד הַצָּנוּעַ יְלָדִים, אֲנַחְנוּ כְּבָר יוֹדְעִים...

2. הוּא גַּם הָיָה מִתְחַבֵּא כַּאֲשֶׁר הָיָה צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל...

3. הַחֲכָמִים יָדְעוּ שֶׁלֵּב שֶׁל צַדִּיק לֹא יָכוֹל לַעֲמֹד מוּל...

4. הַיְלָדִים הַקְּטַנִּים הָאֵלֶּה פָּנוּ אֵלָיו, צַדִּיק עָנָק...

סיפור 135 • האבא האמתי של הגשם • האבא האמתי של הגשם

5. מִיָּד הִתְכַּסּוּ הַשָּׁמַיִם בַּעֲנָנִים שְׁחֹרִים וּכְבֵדִים,...

6. היום נלמד על צדיק עצום, שהילדים חשבו שהוא 'הברז' – אבל הוא הסביר להם מי...

6. כתיבה ויצירה בעקבות הסיפור

☐ **יומן:** כתבו מנקודת מבטו של מי שראה את האירוע "תְּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן הֵם יְלָדִים טְהוֹרִים צְעִירִים מְאֹד, שֶׁלּוֹמְדִים בַּ"חֶדֶר" – יְלָדִים שֶׁלֹּא עָשׂוּ כְּלוּם...".

☐ **מכתב:** כתבו להאבא האמתי של הגשם בעקבות "בְּעֵינֵיהֶם הַתְּמִימוֹת, הֵם חָשְׁבוּ שֶׁהוּא הַגָּדוֹל, שֶׁהוּא הֶחָזָק, וְשֶׁבְּכֹחוֹ לָתֵת לָהֶם אֶת הַגֶּשֶׁם מֵהַשָּׁמַיִם.".

☐ **דו־שיח:** חברו שיחה שהייתה יכולה להתרחש רגע לפני "מִיָּד הִתְכַּסּוּ הַשָּׁמַיִם בַּעֲנָנִים שְׁחוֹרִים וּכְבֵדִים, וְגִשְׁמֵי בְּרָכָה הֵחֵלּוּ לָרֶדֶת וּלְהַשְׁקוֹת אֶת אֶרֶץ...".

☐ **דיווח:** כתבו ידיעה קצרה שכותרתה "האבא האמתי של הגשם".

המחזה

רגע מן הסיפור	הדמויות	מה יאמרו או יעשו?
הַחֲכָמִים חִפְּשׂוּ אֶת חָנָן, אֲבָל הֵם יָדְעוּ שֶׁאִם יָבוֹאוּ אֵלָיו בְּמִשְׁלַחַת שֶׁל...		
הוּא נָשָׂא אֶת עֵינָיו לְמַעְלָה לַשָּׁמַיִם, פָּרַשׂ אֶת יָדָיו, וְהִתְחַנֵּן לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ...		

7. חיבור לחיים מתוך המעשה

א. מה אפשר ללמוד מן הדרך שבה האבא האמתי של הגשם פעל באירוע "הַלֵּב שֶׁל חָנָן כִּמְעַט נִקְרַע מֵרֹב צַעַר וְרַחֲמִים."?

ב. תארו מצב מחיי הכיתה שבו אפשר ליישם את המסר של "האבא האמתי של הגשם".

ג. איזו פעולה מעשית תעשו השבוע בעקבות הסיפור?

מהאבא האמתי של הגשם ומן המעשה "האבא האמתי של הגשם" למדתי

ש_____.

מחוון למורה — 100 נקודות

ידיעת פרטי הסיפור	סדר וסיבה־תוצאה	ראיות מן הטקסט	הבנת המסר	יצירתיות ויישום
25	20	20	20	15